

15 EKİM

Yazan: Ramazan Turgut - 27 Ekim 2008

ATATÜRK Cumhuriyet'i kurduğunda 42 yaşındaydı. 70 yıl önce bu dünyadan ayrıldı. 57 yıl yaşadı. Bu elli yedi yıllık ömrün, son 27 yılını çok hareketli yaşadı. Osmanlı Devleti'nin sınır boyları, savaş cepheleri, cehaleti yenmek için kitaplar arasında uykusuz geceler, bilim kurulları-kurumları toplantıları, elindeki tebeşir ve karşısındaki "kara tahta" ile halkın arasında öncülük... 27 yılın birinci bölümüne "KURTULUŞ" ikinci bölümüne de "KURULUŞ" adını veriyoruz.

Kurtuluş ve Kuruluş yıllarının temel eseri SÖYLEV'dir. (O yıllardaki adıyla NUTUK) Bu anıtsal kitap, belgeleriyle birlikte, o yılları, Türk Devleti'nin kurucusunun kaleminden bizlere sunuyor. NUTUK, 15 Ekim 1927'de okunmaya başlanmıştır.

O tarihte lise öğrencisi olan Hıfzı Veldet VELİDEDEOĞLU aynı zamanda TBMM'nin en genç katibidir. SÖYLEV'in doğuşunun tanığıdır. Kulaklarıyla duyduğu konuşmayı, tutanaklara geçirenlerden biridir.

Bu tanıklıkla başlayan bağlılık, yıllarca sürecektir olan bir çalışmanın da temelini oluşturur. Yıllarca süren bu çaba ile SÖYLEV, 1927'nin TÜRKÇESİ'nden, GÜNÜMÜZ TÜRKÇESİ'ne aktarılmıştır. Böylece daha kolay anlaşılır duruma getirilmiştir. Kitapçılarımızda her ikisi de bulunuyor. İsteyen karşılaştırarak da okuyabilir... Yeter ki okusun...

Hıfzı Veldet VELİDEDEOĞLU şöyle diyor: "Günümüz ve geleceğin bütün kuşakları Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş tarihini ve böylece Türk Ulusu'nun tutsaklıktan kurtuluşunun öyküsünü öğrenmek için SÖYLEV'i okuyacaklardır.

23 Nisan 1920'den 1 Kasım 1922 tarihine değin Türkiye'de eylemli olarak iki hükümet, daha doğrusu iki devlet vardı. !) Anadolu'daki ulusal Türk Devleti, 2) Düşman işgali altında bulunan kukla Osmanlı Devleti.

VELİDEDEOĞLU'nun amacı gençlerin SÖYLEV'i okuyup anlamalarıdır. İlgilenenler SÖYLEV'in önsözüne bakmalıdır. Oradaki değerlendirmeler çok önemlidir.

Kısaca anımsatmakta yarar var: 1911 Trablus, 1912-1913 Balkan, 1914-1918 Birinci Dünya Savaşı, 1919-1922 Ulusal Kurtuluş Savaşı... Kan dökerek, can vererek çıkılan büyük savaşlar... Günümüzü anlamanın ipuçları...

SÖYLEV'in bu günkü biçimiyle ilk basımı 1978 Mayısında yayınlanmıştır.

SÖYLEV'in TBMM'nin büyük salonunda Gazi Mustafa Kemal tarafından ilk okunuşu altı gün sürmüştür... Aynı yıl Türk Teyyare Cemiyeti'nce (Hava Kurumu) eski harflerle Ankara'da elli bin tane büyük boy sayfa olarak basılmıştır.

* * *

Cumhuriyetimizin seksenbeşinci kuruluş yıldönümünü kutlamaya hazırlanıyoruz. Atatürk konuyla ilgili şöyle diyor: "Cumhuriyetimiz, öyle zannolunduğu gibi zayıf değildir. Bunu elde etmek için kan döktük. Her tarafta kırmızı kanımızı akıttık. Gerekirse Cumhuriyetimizi müdafaa için lazım olanı yapmaya hazırız."

SÖYLEV'i yeniden okumak unuttuğumuz bazı gerçekleri bize anımsatacaktır. Hiç okumayanlar ise bilmedikleri, fakat bilmeleri gereken gerçekleri öğreneceklerdir. Bu

nedenle bir başucu kitabı olan SÖYLEV’i mutlaka okumalıyız. Bunu önce bütün öğretmenler yapmalı, öğrencilerinden de istemeli.

Hıfzı Veldet VELİDEDEOĞLU SÖYLEV’in anlaşılması için uzun yıllar çalıştı. İsteyen onun çalışmasından, isteyen Mustafa Kemal’in cümleleri ile yazılmış olanından, bilenler Arap harfleri ile yazılmış olanından okuyabilir. Hepsi de bol miktarda var. Yeter ki okumak isteyelim...

İyi okumalar...

Hoş ve esen kalınız.

Yorum Ekle

Ramazan Turgut

